

A CIEC IX. Szimpóziuma

(Soil Fertility and Fertilization Management - Bridge Between Science, Industry and Practice)

(Kusadasi, Törökország, 1995. szeptember 25-30.)

A CIEC (Nemzetközi Műtrágyázási Szövetség) 1995. szeptember 25-30. között tartotta kilencedik szimpóziumát. A tanácskozás témáját és egyben szellemét is jól fogalmazza meg annak címe: "Soil fertility and fertilization management - bridge between science, industry and practice". A szervezet választása azért esett Törökországra, mert:

- Törökország ma egyike a világ azon országainak, ahol a mezőgazdaság fejlesztése kiemelt kormányzati program, komoly gazdasági alapok bevonásával.

- A tápanyagvisszapótlás mérhető módon fejlődik Törökországban; a műtrágyafelhasználás évek óta növekszik.

- A török mezőgazdasági kutatás és gyakorlat kimagasló eredményeket ért el az erózióval kapcsolatos vizsgálatokban, mely problémakör ma a tápanyagkutatások sorában igen jelentős.

- Törökországban - az intenzív fejlesztés következtében - számos környezetvédelmi tapasztalat halmozódott fel, amely a többi ország számára is hasznos lehet.

A szimpózium szervezését két török egyetem koordinálta: a tokati Gaziosmanpasa Üniversitesi és a söke-aydini Adnan Menderes Üniversitesi. Név szerint is szükséges kiemelni a szervezésben

közreműködő két professzort: ABDULRESIT BROHIT és AKGÜN AYDENIZT.

A rendezvényre az Izmir közelében fekvő Kusadasiban került sor, ahol a kellemes éghajlat, jó elhelyezés, az előzeny és bőkezű vendéglátás ideális feltételeket teremtettek az eredményes munkához.

1995. szeptember 25-én délelőtt a Hotel Barbaros konferenciatermében került sor a szimpózium *megnyitó ülésére*, ahol a helyi szervezők, valamint a szimpózium védnökei és támogatói részéről A. AYDENIZ (a helyi szervezőbizottság elnöke), K. UYSAL (Aydin tartomány kormányzója), C. ÖNÜCER (az Adnan Menderes Egyetem rektora), M. T. TOPBAS (a Gaziosmanpasa Egyetem rektora) üdvözölték az egybegyűlteket, valamint felolvasták a Török Köztársaság elnökétől, valamint miniszterelnökétől érkezett üdvözlő táviratokat. A CIEC vezetősége nevében SZABOLCS ISTVÁN üdvözölte a Szimpóziumot. Rövid visszatekintést tett az elmúlt évek rendezvényeire és vázolta a soron következő feladatokat.

A tudományos tanácskozáson összesen 72 dolgozatot ismertettek, melyek közül 52 előadás formájában hangzott el,

20-at pedig poszter szekcióban mutattak be. A tárgyalt témakörök igen széles spektrumot öleltek fel, és így a szervezők nyolc szekciót alakítottak ki a jobb orientáció céljából.

Az I. szekció "Az istállótrágya, a mezőgazdasági melléktermékek és a szennyvíz trágyaértéke", valamint "A városi szemét trágyaszerként való hasznosítása" címetek viselő kettős témakörben a szerves hulladékok használatát elemezte. A szekció elnöke C. HERA volt. A témakörben öt előadás hangzott el: G. HOFMAN (Belgium), KISMÁNYOKY TAMÁS és BALÁZS JULIANNA (Magyarország), R. P. SOLER és A. POLA (Spanyolország), A. R. BROHI és M. R. KARAMAN, ill. E. OKAN és A. AYDENIZ (Törökország) anyagaiból.

A II. szekció ugyancsak öt előadásból állt. A szekció témája "A mikroelem trágyázás szerepe a szárazgazdálkodásban". A szekciót ABDÜSELAM ERGENE vezette. Lényegében mindegyik előadást török kutatók tartották. Kettőben A. AYDENIZ és L. CHESNIN egy Aydin-Nebraska-i mész és cinktrágyázási együttműködési kísérlet eredményeiről számoltak be, a továbbiakban S. SEFEROGLU és munkatársai Aydin-i, S. TABAN és munkatársai ankarai és A. YILMAZ konyai mikroelemes kutatási eredményeit mutatták be.

A III. szekcióban, melynek címe a "Hatékony foszfor-trágyázási módszerek alkalmazása foszfort megkötő talajokon" volt, nyolc előadás hangzott el, következőképpen a szekcióülést két szakaszban tartották. Az első részben CEZMI ÖNÜCER, a második szakaszban pedig AKGÜN AYDENIZ elnökölt. Három magyar előadás is elhangzott OSZTOICS

ANDRÁSNÉ és munkatársai, JÁSZBERÉNYI ISTVÁN és munkatársai, valamint TOLNER LÁSZLÓ és munkatársai kutatási eredményeiről. L. GARCIA és munkatársai spanyol, A. OUTMAN és munkatársai, és M. HAFIDIFI és munkatársai marokkói munkájukat ismertették. A török kutatókóról S. GÖKMEN és Ö. SENCAR, valamint M. R. DERICI és munkatársai számoltak be.

Igen terjedelmes volt a IV. szekció. Tárgya is kettős volt: "Trágyázási módszerek, a kijuttatás ideje és módja" és "Levéltrágyázás, különös tekintettel a foszfor alkalmazására". E szekcióban 9 előadás hangzott el, továbbá ide tartozó 10 posztert is bemutattak szerzőik. Az orális szakaszban NÉMETH TAMÁS elnökölt. Két horvát (D. BANAJ et al., I. JURIC et al.), két magyar (CSATHÓ PÉTER és NÉMETH TAMÁS és GYÓRI ZOLTÁN et al.), egy spanyol (J. A. DIEZ et al), valamint öt török (N. ORUC et al., M. TORUN et al., I. GÜVENC et al, továbbá H. PADEM et al.) előadás hangzott el. A tíz poszterből négyet ABDULRESIT BROHI és társszerzői, három török kutatócsoportok (I. GÜVENC et al. és D. ERDEN et al., A. GÜNES), egyet egyiptomi (I. EL-GHANDOUR et al.), egyet pedig a konferencián jelen nem lévő cseh J. BAIER és BAIEROVA állítottak ki.

Az V. szekció volt a rendezvény méreteit illetően legszerényebb, de korántsem legkisebb jelentőségű témaköre, mint arra kettős címe is utal: "A fenntartható mezőgazdaság módszerei öntözéssel és anélkül a szárazgazdálkodási övezetekben", továbbá "A növényi tápanyagigény szempontjainak megfelelő talajvizsgálati módszerek, azok értékelése és fejlesztése. A mindössze négy tudományos előadás vitáját MÜMTAZ

TURGUT TOPBAS professzor vezette. A "sustainability" tárgykörében tartott előadást C. HERA.. Ugyancsak e témakörben tartotta meg NÉMETH TAMÁS a távollévő VÁRALLYAY GYÖRGY előadását. A pakisztáni S. M. MEHDI és A. M. RANJA két előadása a kálium növény táplálási szerepével foglalkozott.

A tanácskozás VI. szekciója, amely a "Trágyázás hatásai a környezetre, talajra, növényre, vízre és levegőre" címet viselte volt a legterjedelmesebb; 11 előadást és tíz posztert foglalt magába. A terjedelem míván két levezető elnöke is volt: a pakisztáni MUHAMMED IBRAHIM, illetve a török RIFAT DERICI. Az osztrák M. TULLER és munkatársai két előadásban és egy poszteren számoltak be a nitrátkimosódással kapcsolatos munkájukról. Hasonló témakörű volt az egyiptomi A. S. A. M. MOHAMMAD és M. S. SOLIMAN dolgozata is. Különböző környezeti tényezőket érintettek a német M. BUCH és munkatársai, JOLÁNKAI MÁRTON és RAGASITS ISTVÁN, a török A. GÜNES és munkatársai, és I. KARACAL és munkatársai, valamint a személyesen jelen nem lévő ukrán N. RASHIDOV, a spanyol J. A. DIEZ és társszerzői, és a jugoszláv V. HADZIC és munkatársai munkái. A poszterek közül kiemelendő a három magyar szerző: MICHÉLI ERIKA és munkatársai tartamkísérleti eredményekről, PÁLMAI OTTÓ a hazai talajvédelem monitoring rendszeréről, a személyesen jelen nem lévő PEPÓ PÉTER pedig termesztési tényezőkről mutatott be adatokat. A program szerint két török (D. KALACAYCIOGLU és S. ZABUNOGLU et al.), egy szlovák (P. JAMBOR), egy horvát (J. KANISEK et al.) és egy pakisztáni (K. PARVAS et al.) poszter gazdagította a szekció anyagát.

A VII. és a VIII. szekció lényegében a közel-keleti térség sajátosságaival és problémáival foglalkozott. Az előbbi címe "A pillangósok szerepe az arid és semiarid zónákban" az utóbbié pedig elsőként a "A mezőgazdasági és a kertészeti növények minősége és a trágyázás", illetve "A műtrágyázási szaktanácsadási szolgáltatás jelentősége, fejlődésének irányai tekintettel a közel-keleti országok agrárpolitikájára" volt. Ennek a lényegében három széles témát felölelő résznek két levezető elnöke volt: a török EMIN TUGAY, illetve SZABOLCS ISTVÁN. A két szekcióban program szerint egy bolgár (S. GORBANOV et al.), két egyiptomi (A. M. ABDEL WAHAB et al. és I. EL-GHANDOUR et al.), egy pakisztáni (J. IQBAL et al.) valamint öt török (M. KAPLAN et al., M. R. KARAMAN et al., K. ESENGÜN et al., T. DEMIRER et al. és I. TALAY et al.) előadás szerepelt.

A szimpózium záróülésén a szervezőbizottság elnöke, valamint E. WELTE, a CIEC alelnöke, értékelték a rendezvényen elhangzottakat. Méltatták az értékes szakmai előadásokat, valamint a jó szervezést és kitűnő vendéglátást. NÉMETH TAMÁS, a CIEC ügyvezető főtitkára, valamint G. HOFMAN ismertették az aktuális szervezeti tudnivalókat és utaltak a CIEC legközelebbi kongresszusának előreláthatólag 1997-ben Belgiumban való megrendezésére.

A rendezvény programján túlmenően a CIEC tisztségviselői több megbeszélést is tartottak a Szövetség aktuális feladatairól és a szükséges tennivalókról.

A résztvevők számára úgy gondolom örökre emlékezetes marad a CIEC IX. Szimpóziuma. Az ilyen jellegű rendezvény alkalmat teremt új barátságok,

személyes kapcsolatok kialakítására, régiók felelevenítésére, megújítására. Végül, de nem utolsósorban, erre az eseményre a világ egyik legkellemesebb turistaparadicsomában került sor. A közeli Izmir, Efezosz, Bodrum-Halikarnasszosz, Milétosz, Dydimá, Afrodiziász, Pamukkale a történelem és a természet egy-egy csodáját kínálta.

Nem volna teljes a kép, ha nem esne szó végezetül magáról a tanácskozás színhelyéről, körülményeiről. A kusadasi Barbados hotel ideális környezetet jelentett. Török házigazdáink pedig igyekeztek a tanácskozás résztvevőinek a tudományos programok mellett Törökországot is bemutatni. Úgy gondolom, nem kevés sikerrel. Köszönet érte.

Érkezett: 1995. november 1.

JOLÁNKAI MÁRTON
Magyar Tudományos Akadémia, Budapest